

## Záznam z 2. jednání pracovní skupiny

### MAP Mnichovohradištsko

6. 12. 2016 – Volnočasové centrum,  
Zámecká 744, Mnichovo Hradiště, 17–19 hod.

Přítomni: Petr Toman, Zuzana Sluková, Pavel Procházka, Martina Sehnoutková, Tereza Černá, Veronika Biskupová, Markéta Nováková, Miroslava Nitschová, Mgr. Jana Dumková, PhDr. Lenka Sosnovcová, Iva Dobiášová, Michala Mydlářová, Iva Andrlíková, Mgr. Jan Duchek, Daniela Rovná, Hana Skramuská, Petra Pilbauerová, Bára Stehlíková, Lucie Beranová, Tomáš Veselý, Zuzana Tomášová, Markéta Tomášová, Katarzyna Szajda.

Jednání pracovní skupiny řídila Blažena Hušková.

Přivítali jsme se ve vánočně vyzdobeném a vůni františka provoněném Volnočasovém centru. Sešlo se nás méně než na prvním jednání, 23 oproti 30, pravděpodobně proto, že první jednání pracovní skupiny (účast mnoha lidí v ne zcela vyhovujících prostorách) některé účastníky odradilo a kromě toho toto druhé jednání se koná v období adventu. Měli jsme mezi sebou čtyři nové účastníky, a tak jsme se krátce představili.

Následovalo přiblížení programu 2. jednání pracovní skupiny MAP Mnichovohradištsko:

- 1) Kdo je tu a proč?
- 2) Co se dělo minule?
- 3) Adventní usebrání → proč učím/vychovávám/vzdělávám?
- 4) SWOT – obsah a priority
- 5) Návrh opatření/kroků/zlepšení
- 6) Co by mělo být ve vizi?
- 7) Slovo závěrem a kdy příště?

Připomněli jsme si průběh 1. jednání PS – co je to MAP, jakou úlohu má PS a co mimo jiné zaznělo, když jsme mluvili o vzdělávání na Mnichovohradištsku dnes a v budoucnosti. Podstatnou část minulého jednání strávili účastníci rozdělení do čtyř skupin, přičemž tři skupiny se pokusily sestavit SWOT analýzu pro témata: 1) Úspěch pro každého žáka, 2) Gramotnosti a klíčové kompetence, 3) Dostupnost a otevřenost vzdělávání; čtvrtá skupinka se pak ujala úkolu vytvořit „mapu“ organizací a institucí formálního a neformálního vzdělávání v ORP Mnichovo Hradiště a postihnout jejich vzájemné vztahy. Tato aktivita nebyla samoučelná – díky ní víme, jak různí jednotlivci věci vidí, jak je vnímají, měli možnost se naladit na společnou notu, slyšet se navzájem a uvědomit si, co vnímají i oni sami. Nebyla to žádná hra, pouze jsme hledali způsob, jak lidsky mluvit o věcech, které jsou pro vzdělávání na Mnichovohradištsku důležité, a dobrat se obsahového výsledku. Vzhledem k tomu, že se nikdo ze zúčastněných neměl potřebu vyjádřit k 1. PS, mohli jsme přejít k dalšímu bodu programu.

Proč učíte/vychováváte/vzděláváte? Tento dotaz cílil nejen na učitele, ale i na rodiče či zástupce neformálního vzdělávání. Každý účastník dostal list barevného papíru, na který měl stručně uvést, jak by chtěl s dětmi a žáky pracovat, aby jim dal to nejlepší do života, případně co by chtěl svou aktivitou na poli výchovy a vzdělání způsobit. Zde jsou odpovědi:

- Být lepším...

- Pokouším se, abych z dětí dostala to nejvíc, co v nich je. / Nabídnout jim i aktivity (i mimo vyučování), se kterými se doma nesečkají. / Zatím mě to baví.
- Jako prvostupňová bych chtěla dětem vytvořit klidné a příjemné prostředí při vstupu do školy, aby do školy chodili všichni rádi, nebáli se v prostředí třídy (a následně i dál v životě) vystoupit a promluvit. Aby se naučili „kriticky“ myslet a propojovat své znalosti a vědomosti se životem.
- Zdraví a vyrovnaní lidé, kteří se dál rádi učí nové věci, rozvíjejí se a překážky berou jako výzvy.
- Rozvoj znalostí dětí. / Motivace k efektivnímu trávení volného času. / Rozvoj sociálního citění. / Snaha rozvinout lásku k přírodě.
- Chci jít příkladem jako učitel (autorita) i jako člověk (osobnost) → chci inspirovat. / Chci částečně ovlivnit jejich vývoj – pozitivním směrem (znalosti, dovednosti, zkušenosti, prožitky). / Chci ukazovat, jak fungují vztahy mezi lidmi, jak je dobré komunikovat atd.
- Méně kriminality v ulicích. / Více služnosti.
- Schopnost prožívat šťastný život a rozpoznat, co je důležité. / Dovednost orientovat se v přívalu informací.
- Jednodušší práce s jedinci do budoucna. / Příprava na „život“.
- Slušné a spokojené, upřímné lidi – jako učitelka i máma.
- Rozšířit obzory, vzbudit zájem.
- Probudit vztah k historii místa, kde žiju. / Přiblížit život ve městě v minulosti – na osudech konkrétních lidí, kteří žili na stejném místě jako my. / Ukázat každodennost – běžný život lidí v minulých dobách.
- Naplňuje mě to – vidět úsměv, zájem, zvědavost. / Dítě šťastné, spokojené po všech stránkách – radostné, když přichází.
- Odpovědnost, přemýšlení, citění, radost ze života, smysl života, samostatnost.
- Podchytit u dětí od předškolního věku vztah ke knížkám, četbě. / Vztahy mezi dětmi navzájem. / Vztahy mezi rodiči a dětmi. / Umět děti zaujmout.
- Vytvořit dětem bezpečné prostředí (kolektiv), ve kterém mohou být samy sebou, svobodně přemýšlet a učit se či se věnovat tomu, v čem se chtějí realizovat. Pomoci jim najít vlastní cestu a radost ze života.
- Morální hodnoty, lidskost.
- Dávám lásku, učím se od dětí, léčím sebe a okolí, vytvářím teplo a radost, chci měnit.

Navzájem jsme si svá sdělení prohlédli a diskutovali o nich. Ukázalo se, že obvykle se učitelů takto nikdo neptá. Zaznělo několik komentářů, mj. ten, že kdyby byla jedna z účastnic v pozici toho, kdo přijímá nového učitele, určitě by se ho na tuto otázku zeptala. Jiného by z pozice rodiče zajímalo, jaký je učitel, který bude tolik času trávit s mým dítětem. Na to reagoval další rodič, a sice tím, že někdy může být pro rodiče nebezpečné vystoupit z řady a zeptat se učitele, kterého se tak trochu bojíme, abychom dětem nekomplikovali život ve škole. Další komentář, který zazněl, vyzdvihl respekt k dětem a žákům, nutnost dát jim prostor, citlivý přístup k jejich aktuálním potřebám a víru, že si svou vlastní cestu najdou.

Blažena Hušková se dotázala, zda by odpovědi zúčastněných vypadaly jinak, pokud by je psali před 20 lety. I tento dotaz podnítil některé ke komentářům, např. „Dříve jsem chtěl, aby všichni uměli látku, nyní je prioritou dostat do nich jejich maximum, aby byli lepší, než třeba jsou. / První prioritou bylo děti nejvíc naučit, co se týče znalostí. / Před dvaceti lety to bylo jiné, nyní mám více pokory. / Vnímám to jinak než před 15 lety jako nastupující učitelka, po studiích je člověk nabuzen informacemi, profesní složka je více zarytá v osobnosti, s rodičovstvím se pak vynoří sociálnější, srdečnější stránky, více pochopení než samotné vzdělávání.“

Poté jsme přešli k základní analýze silných a slabých stránek (zatím není kompletní) vzdělávání dětí a žáků na Mnichovohradištsku, která vzešla z rozhovorů na školách či v pracovních skupinách. Účastníci se hravou formou pomocí provázků rozdělili do čtyř skupin, které se pohybovaly po místnosti a v krátkém časovém úseku se zastavily u flipchartů, na nichž byly uvedené:

- 1) silné stránky – co se daří,
- 2) slabé stránky – co se nedaří,
- 3) příležitosti – co zajímavého se chystá zvenčí?,
- 4) ohrožení – čeho je na místě se obávat.

Během jednotlivých zastavení měli účastníci možnost pohovořit ve skupince o tom, zda jim analýza dává smysl a zda je uvedeno vše. Měli též možnost po vzájemné diskusi cokoliv doplnit nebo upravit.

Zde jsou uvedené jednotlivé body analýzy včetně počtu hlasů, které jim byly přiděleny (každý zúčastněný obdržel pět bodů, jež mohl libovolně umístit ke třem svým prioritám v každé části analýzy):

#### Silné stránky – co se daří

<ul style="list-style-type: none"> <li>● Funkční školská komise, I. Dobiášová, projektová manažerka na měště</li> </ul>	9
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Propojení/společné akce různých organizací a institucí</li> </ul>	11
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Parlament dětí a mládeže</li> </ul>	6
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Městská policie – zájem o vzdělávání, preventisté</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Aktivní, zajímaví rodiče</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Vedení škol s dobrou vizí?</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Přiměřené výzvy/úkoly pro děti</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Všestranné a individuální vedení dětí</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Pestré metody výuky, svobodně vybírané učitelem</li> </ul>	26
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Projektové vzdělávání</li> </ul>	5
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Dostupné vzdělávání</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Učitelé – silné osobnosti, tolerantní</li> </ul>	2
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Kvalitní nabídka mimoškolních aktivit</li> </ul>	13
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Dobrá spolupráce muzeum–knihovna–1. stupeň ZŠ</li> </ul>	8
Nově doplněno:	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Podpora města vzhledem ke školám</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>● Fungování malotřídních škol</li> </ul>	7

**Slabé stránky – co se nedaří**

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybí propojení škola–rodina, nedostatek respektu rodičů, rodiče přenáší zodpovědnost na školu</li> </ul>	15
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedostatečná kapacita škol, velký počet dětí</li> </ul>	8
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hodně dětí se specifickými potřebami</li> </ul>	2
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stále více administrativy</li> </ul>	8
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybí bezbariérovost</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybí dílenské vzdělávání</li> </ul>	13
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Konkurence škol</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Školy se málo prezentují vůči veřejnosti</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zaměření na výkon</li> </ul>	7
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Obtížné přestupy mezi školami – nejednotné osnovy</li> </ul>	3
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Velká šíře výuky, nezbývá prostor na kompetence</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Velké množství učebnic rozdílné kvality</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Učitelé mají málo času na přípravu</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybí odvaha učitelů učit “jinak”</li> </ul>	12
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyhoření učitelů</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Žáci nemají zájem přijímat další informace</li> </ul>	2
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybějí finance na vybavení</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Učitelé nejsou náležitě ohodnoceni (finančně, společensky)</li> </ul>	3
<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2. st. ZŠ málo spolupracuje s ostatními institucemi (muzeum, knihovna...)</li> </ul>	6
<p>Nově doplněno:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Chybí nabídka různých typů výuky (Montessori, waldorfské školství, domácí vzdělávání...) – chybí chuť to zkusit</li> </ul>	5
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podpora zdravého stravování na všech typech škol</li> </ul>	4
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedůslednost učitelů</li> </ul>	3

**Příležitosti: co zajímavého se chystá zvenčit?**

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nové metody</li> </ul>	12
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Změna role učitele (průvodce na cestě poznání)</li> </ul>	22
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Výuka i mimo školu, spolupráce s muzei, kroužky, knihovnami, firmami, odborníky, obcí...</li> </ul>	20
<ul style="list-style-type: none"> <li>• MAP</li> </ul>	6
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stáže pro učitele, sdílení dobré praxe, sdílení s kolegy, inspirace</li> </ul>	13
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dotace, finanční podpora</li> </ul>	10
Nově doplněno:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podpora pedagogických pracovníků v osobnostním rozvoji (přednášky, semináře, koučování...)</li> </ul>	13
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využití moderních technologií pro kontakt s rodiči</li> </ul>	0

**Ohrožení: čeho je na místě se obávat?**

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedostatek kvalifikovaných učitelek pro předškolní věk – pomalá změna výuky na VŠ (pedagogové)</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedostatek kvalifikovaných asistentů</li> </ul>	1
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rodiče vyžadují známky, děti se učí jen pro známky</li> </ul>	13
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tlak na výkon, ne na poznání, výkonnostní testování</li> </ul>	28
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nezáměr/malá podpora rodiny</li> </ul>	15
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kvalitní základní vzdělání jen za peníze (učitelů i žáků)</li> </ul>	0
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Financování školství</li> </ul>	4
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Školy (střední) si nevybírají – málo žáků na hodně míst</li> </ul>	6
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ŠVP/RVP vytváří nepřiměřený tlak na učitele</li> </ul>	0
Nově doplněno:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Málo praktického vzdělávání</li> </ul>	14
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Přebujelost administrativy – byrokracie</li> </ul>	7

Posledním úkolem pro naše čtyři skupinky, souvisejícím se silnými a slabými stránkami, s příležitostmi i ohrožením, byl návrh konkrétních opatření či projektů, jež by se daly dělat, aby se silné stránky udržely a nezeslábly, aby se slabé stránky posílily, aby se příležitosti staly skutečností a abychom se dokázali vyrovnat s ohroženími. Zástupce každé skupiny odprezentoval jejich návrhy:

## 1. skupina:

- Povinné semináře pro pedagogické kolektivy na osobnostní rozvoj (Mnichovo Hradiště a okolí) – aby byli učitelé vzdělaní v tom, jak být dobrým “průvodcem” žáka, měli prostor pro sdílení, čímž by se mj. i obrousily hrany mezi konkurenčností škol (školy by zjistily, že mají stejné problémy). *Poznámka účastníků: Je škoda, že je na PS málo učitelů.*
- Aktivní zájem vedení školy (účast na společném sdílení). *Poznámka účastníků: Je škoda, že na této PS není žádný ředitel ze základní školy – mělo by je zajímat, co členové jejich pedagogického sboru řeší.*
- Vedení kroužků kvalitními externisty i bez pedagogického vzdělání (šikovní důchodci apod.).
- Společné tvoření zájmových útvarů (škola, KDM, Sokol...), aby se nepřekrývala nabídka kroužků.
- Další sportovní hala, bazén.

## 2. skupina:

- Lepší komunikace mezi institucemi a školami (muzeum, knihovna...) – vzájemné schůzky, během nichž by instituce mohla škole nabídnout konkrétní program a zároveň získat zpětnou vazbu od učitelů, jak téma doplnit či konkretizovat.
- Lepší komunikace mezi rodiči a školou – “káva” s rodiči, tj. vytvořit ve škole neformální prostředí pro popovídání si s rodiči.
- Motivace pedagogů – motivovat učitele např. formou teambuildingu, aby měli zájem se dále sami vzdělávat, aby byli lepšími průvodci dětí.
- Samostatný odbor (pracovník) na městském úřadě pro vzdělávání a pro kulturu.
- Finanční náhrada pro učitele za výuku mimo školu.
- Osvětová činnost, přednášky pro rodiče.

## 3. skupina:

- Samostatná pozice člověka pro školství v ORP Mnichovohradištsko.
- Větší propagace mimoškolních aktivit na školách ze strany různých institucí + lepší informační průchodnost ve škole (instituce, např. KDM, sice nabízejí školám své akce, ale od ředitelů se tato informace mnohdy již nedostane ke konkrétním učitelům).
- Dostupné vzdělávací aktivity pro učitele zaměřené na různé metody výuky.
- Trvalá snaha školy vtáhnout rodiče do dění ve škole.
- Propagace slovního hodnocení nejen u učitelů, ale zejména u rodičů.
- Zvýšit kapacitu škol, více učitelů, větší prostory ve školách → méně žáků ve třídách.
- Zvýšit praktické zaměření škol (dílny, zahrada, vaření, šití...).

## 4. skupina:

- Finance směřovat ke snížení počtu dětí ve třídě.
- Peníze na vzdělávání učitelů, případně též využívat těch nabídek vzdělávání, které jsou zdarma.
- Zrušit testování žáků (Scio, Cermat).
- Větší propagace aktivit („burza“ nabídek).

Na závěr jsme se pokusili navrhnout, jaká slova či sousloví by se měla objevit v popisu vize kvalitního vzdělávání na Mnichovohradištsku. Zaznamenali jsme:

- spolupráce;
- širší poznání (nevidět jen jeden cíl);
- spokojenost (rodičů, žáků, učitelů);
- klidná, pohodová práce;

- plnění povinností ze strany dětí;
- důslednost kantorů;
- sebevýchova;
- lepší komunikace;
- vyšší zájem dětí;
- příležitosti pro setkávání
- my jdeme příkladem;
- naslouchání
- přijetí dítěte (bezpodmínečná láska);
- respekt k individualitě;
- rodina se snaží;
- propojení výuky s životem (proč se to učí, jsou motivované);
- podpora;
- společné hodnoty (společná hodnotová platforma).

Na samém konci jsme si popřáli krásné svátky a účastníci si odnesli malou pozornost v podobě Matějova františka z Křivoklátska, který by pro ně mohl být během vánočního období připomínkou MAP. Další jednání pracovní skupiny proběhne 3. týden v lednu – všichni obdrží jednak záznam z 2. PS, jednak pozvánku na 3. PS. Jak upozornila Kasia Szajda, nově existuje i možnost online komentářů na webu MAP Mnichovohradištsko. Všichni jsou srdečně zváni na Setkání s inspirací 13. 12. 2016 od 17 hodin do Volnočasového centra na téma Storytelling – učíme (se) příběhem.

Zaznamenala: Markéta Tomášová

Email: [map-mh@email.cz](mailto:map-mh@email.cz)

WWW: <http://map-mh.cz/>